

NOTA DE PREMSA

CREIX LA POLÈMICA SOBRE LA INSTAL·LACIÓ DE PARCS FOTOVOLTAICS EN TERRENYS FÈRTILS AGRARIS.

“Noves adhesions al manifest Energies renovables sí, producció alimentària també”

A través del Decret Llei 5/2022, de 17 de maig, de mesures urgents per fer front a la guerra de Ucraïna, entre d'altres raons, el govern ha ampliat la possibilitat de presentar projectes de parcs de plaques fotovoltaïques en terrenys fèrtils agraris, fins i tot de regadiu.

Pocs dies després de la publicació del decret cinc institucions varen publicar un manifest de manera conjunta denunciant la possible ocupació de terres fèrtils, fins i tot de regadiu, per a la instal·lació d'energia fotovoltaica.

Tanmateix, amb posterioritat, aquest manifest ha rebut nombroses adhesions que se sumen a les de les entitats promotores. Així les entitats adherides avui a aquest manifest són: Institució Catalana d'Estudis Agraris (ICEA), Col·legi d'Enginyers Agrícoles i Forestals de Catalunya, IPCENA-EdC, Associació Catalana de Comunitats de Regants (ACATCOR), el Col·legi de Geògrafs de Catalunya, el Col·legi de Biòlegs de Catalunya, l'Associació País Rural i la Xarxa Catalana per una Transició Energètica Justa. A més de les següents plataformes locals que així mateix s'han adherit a la declaració: ALLIMO (Albera Lliure de Molins), Associació de Naturalistes de Girona, Associació per la Sostenibilitat Ambiental de l'Alta Segarra i l'Anoia, Coordinadora per a la Salvaguarda del Montseny (CSM), El FANAL Grup Ecologista del Moianès, El Trill, Espai Llobregós, GDMNS-EdC (Grup de Defensa del Medi Natural de la Segarra), GEPEC – EdC (Grup d'Estudis i Protecció dels Ecosistemes Catalans), IAEDEN-Salvem l'Empordà, PACA (Plataforma d'Afectades per la Concentració d'Aerogeneradors), Per la Conca (Anoia), Plataforma contra els Macroprojectes Energètics de les Terres de Ponent, Plataforma del Priorat, Plataforma Defensem el Paisatge d'Alta-riba i la Segarra – PDPAS, Plataforma pel Riu Siurana, Plataforma Unitària en contra de l'Autopista Elèctrica (Pallars Jussà), Preservem l'Anoia, Prioritat, Salvem Castellfollit del Boix, Salvem el Pla de Riols, Salvem la Pineda d'en Gori, Salvem la Platja Pals, Salvem lo Pallars, Salvem Ribera d'Ondara, Salvem Serra de Feixes, Salvem Tous, Sobirania Energètica Baixa Segarra, Stop Vandellòs II i Terra Alta Viva.

Totes les organitzacions signants es manifesten a favor de la transició energètica, demanant accelerar el desplegament de noves energies. No obstant, assenyalen que aquesta transició no pot posar en perill la ja debilitada autonomia alimentària de Catalunya, amb la instal·lació de plaques solars en terrenys fèrtils, fins i tot i de regadiu. Tal com diu el manifest, **“d'alguna manera, es vol resoldre amb urgència l'error de la manca de previsió, planificació i capacitat resolutiva dels poders públics pel que fa a les energies renovables, amb un nou error que, de continuar executant-se, acabarà augmentant la dependència alimentària del nostre país”**.

La pèrdua de sòl agrari comporta la pèrdua d'un actiu estratègic crític i la destrucció d'un recurs insubstituïble. Implica el malbaratament d'unes infraestructures estratègiques i malversar els recursos humans, tècnics i econòmics posats en valor per donar resposta a una de les necessitats més essencials de la població: els aliments.

Aquestes pèrdues s'agregen quan es tracta de zones de regadiu, reals o potencials. El regadiu és una eina contra el canvi climàtic perquè multiplica la producció i, conseqüentment, evita desforestació en reduir les necessitats de superfície de conreu. El regadiu potencia l'agricultura de proximitat i redueix importacions, evitant les emissions GEH derivades del transport. De la mateixa manera, com que produeix més biomassa reté més CO₂. El regadiu eficient i els models productius d'agricultura de precisió faciliten una important reducció en l'ús de fertilitzants i fitosanitaris, evitant contaminacions derivades. A l'entorn de les àrees regades es multiplica la vida animal. El regadiu mitiga riscos climàtics extrems, cada cop més freqüents. En qualsevol cas, cal destacar el rol del regadiu en l'estabilitat i progrés de la població rural. En aquest sentit, les estadístiques ens ofereixen dades reveladores. Les comarques de Lleida que van ser regades els darrers cent cinquanta anys mai van perdre població, mantenint un creixement quasi equiparable a la mitjana catalana, per contra, les comarques que no van regar van perdre molta població.

D'altra banda, cal saber que hi ha lloc suficient per posar les plantes solars sense afectar l'espai agrari mitjançant les següents opcions:

Terrats dels habitatges.

Terrats de les naus industrials i espais de polígons industrials.

Infraestructures viàries.

Terres ermes.

Canals de regadiu.

Flotant en estanys de regadiu o als embassaments.

A nous espais forestals provinents de l'abandó agrícola o com a tallafocs als boscos

Si bé en les darreres quatre ubicacions serà imprescindible analitzar els impactes sobre l'ecosistema.

Actualment, s'està preparant un allau de peticions per construir grans instal·lacions fotovoltaïques, un fet que des de les entitats signants del manifest es veu amb perplexitat. Raó per la qual, s'han programat un seguit de reunions amb responsables públics. Es busca poder discutir més a fons el tema i evitar que, l'enorme error que creiem suposa el no haver sabut fer un desplegament de renovables a temps, ara es vulgui corregir fent-ho a costa de terres fèrtils, en un moment de crisi alimentària global.